

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΛΑΝΗ;

Η αρχαία Μητρόπολις της Ακαρνανίας τοποθετείται από ιστορικούς και αρχαιολόγους στο άσχετο χωριό Αετός, ενώ από ιστορικά και πραγματικά στοιχεία προκύπτει ότι ως Μητρόπολις πρέπει να ονομασθεί η, ακόμη άγνωστη, αρχαία πόλη που βρίσκεται στο σημερινό χωριό Παλαιομάνινα Ακαρνανίας.

Δημήτριος Στεργίου

Αρχισυντάκτης "Οικονομικού Ταχυδρόμου"

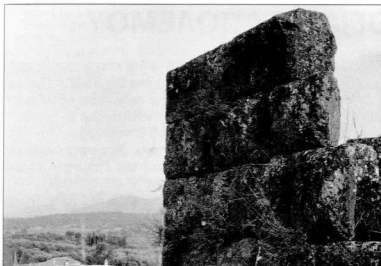

Μια από τις "Πόρτες" του αρχαίου τείχους της πόλης που βρίσκεται στο σημερινό χωριό Παλαιομάνινα Ακαρνανίας. Είναι μία από τις Πόρτες που έχει σχήμα ορθογώνιο. Η άλλη έχει σχήμα «καμάρας». Κι εκείνη περιβάλλεται από θάμνους, χάρτα και ... δέντρα...

Δεν υπάρχει μόνο δικαστική πλάνη. Υπάρχει και ...αρχαιολογική πλάνη. Ο γράφων δεν είναι ειδικός αρχαιολόγος ή ιστορικός. Είναι δημοσιογράφος και ελπίζω ότι τα ιστορικά και πραγματικά στοιχεία που θα παρουσιάσω θα προκαλέσουν το επιστημονικό ενδιαφέρον των ειδικών για περαιτέρω έρευνα και για αποκατάσταση της ιστορικής πραγματικότητας. Τα στοιχεία αυτά είναι τα εξής:

Ο Πολύβιος (*Ιστορία*, Δ 64) αναφέρει:

"Κατά την ίδια εποχή οι Αχαιοί, επειδή στενοχωρούνταν από τον πόλεμο, όταν έμαθαν ότι ήταν κοντά τους ο βασιλεύς (Φίλιππος), έστειλαν προς αυτόν πρέσβεις και ζήτησαν να τους βοηθήσει. Οι πρέσβεις συνάντησαν το Φίλιππο κοντά στη Στράτο. του είπαν όσα διετάχθησαν, υπέδειξαν σ' αυτόν ποιες ωφέλειες θα είχαν ο στρατός από την εχθρική χώρα και προσπαθούσαν να τον πείσουν να διαβεί το Ριον και να εισβάλει στην Ηλεία. Ο βασιλεύς, αφού άκουσε τους πρέσβεις, τους κράτησε κοντά του λέγοντας ότι θέλει να σκεφθεί για τα όσα του προτείνουν, και ανεχώρησε από εκεί κατευθυνόμενος προς τη Μητρόπολη και την Κωνώπην. Οι Αιτωλοί κράτησαν την ακρόπολη της Μητροπόλεως και εγκατέλειψαν την πόλη. Ο Φίλιππος τότε πυρπόλησε τη Μητρόπολη και εξακολούθησε την πορεία του προς την Κωνώπην. Όταν συγκεντρώθηκαν οι Αιτωλοί και τόλμησαν να προβάλλουν αντίσταση κατά τη διάβαση του ποταμού, είκοσι

Ένα τμήμα του επιβλητικού τείχους της αρχαίας πόλης που βρίσκεται στο σημερινό χωριό Παλαιομάνια Ακαρνανίας. Για το υπουργείο Πολιτισμού λέγεται... Σταυρία, ενώ από αδιασίστα ιστορικά και πραγματικά στοιχεία προκύπτει ότι λεγόταν Μητρόπολις. Πρόκειται για επιβλητικά αρχαία τείχη με πολλές ακροπόλεις και εκκλησικές πυλές, στους αρμούς των οποίων "θάλλουσι" τα αγριόχορτα και οι θάμνοι. Πλήρης εγκατάλειψη...

στάδια μακριά από την πόλη, με την πεποίθηση ότι ή θα εμποδίσουν εξ ολοκλήρου τους Μακεδόνες να περάσουν τον ποταμό ή θα τους επιφέρουν πολλές απώλειες τη στιγμή κατά την οποία θα έβγαιναν απ' αυτόν, ο βασιλεύς κατενόησε τη σκέψη τους και διάταξε τους πελαστές να μπουν πρώτοι στον ποταμό και να βγούν συγκεντρωμένοι κατά τάξιν. Εκείνοι εξετέλεσαν πειθαρχικότερα τη διαταγή και μόλις βγήκε το πρώτο τμήμα από τον ποταμό, οι Αιτωλοί ιππείς τους επετέθησαν για λίγο. Οι πελαστές όμως παρέμειναν ακλόνητοι, περίμεναν και το δεύτερο τμήμα για να περάσει, καθώς και το τρίτο, ενώθηκαν, και όλαί μαζί απετέλεσαν ενόπλο φραγμό. Οι ιππείς των Αιτωλών τότε, μην μπορώντας να κάνουν τίποτε, υποχώρησαν, με μεγάλη δυσκολία μάλιστα, προς την πόλη. Από τότε και πέρα πλέον, οι προηγουμένως αγέρωχοι Αιτωλοί είχαν καταφύγει στις πόλεις και ηούχαζαν, ο δε Φίλιππος, αφού πέρασε τον ποταμό με το στρατό, λεηλάτησε την περιοχή αφόβως και βάδισε προς την Ιθωρίαν. Το μέρος αυτό βρίσκεται επί παρόδου και είναι εξαιρετικώς οχυρό, φυσικώς και τεχνητώς. Όταν όμως πλησίασε προς τα εκεί, οι φρουροί κατατρόμαξαν και εγκατέλειψαν το οχυρό

αυτό, το οποίο ο βασιλεύς κατέλαβε και κατέστρεψε τελείως. Παράλληλως, διάταξε τους αποστελλόμενους για διαπραγές και λεηλασία να κατακρημνίζουν όσους πύργους βρίσκουν στη χώρα". Αυτά, λοιπόν, αναφέρει στο παραπάνω χωρίο ο Πολύβιος. Ο σχολιαστής όμως του κειμένου στη σχετική παραπομπή του για τη Μητρόπολιν αναφέρει απειροφράστως ότι η αρχαία αυτή πόλη της Ακαρνανίας βρίσκεται στο σημερινό χωριό Αετός. Το ίδιο αναφέρουν και όλες οι εγκυκλοπαιδείες, όπου αναζητήσα σχετικές πληροφορίες. Κι εδώ ακριβώς εντοπίζεται, κατά τη γνώμη μου, η μεγάλη αρχαιολογική και ιστορική πλάνη. Κι αυτό για τους εξής λόγους:

Πρώτον, το χωριό Αετός της Ακαρνανίας δεν βρίσκεται κοντά σε μεγάλο ή μικρό ποταμό και απέχει πολλά χιλιόμετρα από την Κωνώπη (σημερινό Αγγελόκαστρο) και την Ιθωρία (Προφήτης Ηλίας του χωριού Σταμνά της Αιτωλίας).

Δεύτερον, η αρχαία πόλη η οποία ανταποκρίνεται στις περιγραφές του Πολύβιου και η οποία, με μεγάλη πιθανότητα, είναι η Μητρόπολις, είναι εκείνη που βρίσκεται στο σημερινό χωριό Παλαιομάνια, της οποίας τα επιβλητικά, ακόμη και σήμερα,

αρχαία τείχη μαζί με την εκπληκτική μεγάλη Πύλη και αυλόπορτά της σταματούν σχεδόν κοντά στις όχθες του ποταμού Αχελώου. Πρόκειται για αρχαία τείχη πολλών χιλιομέτρων, τα οποία "αγκαλιάζουν" μια μεγάλη έκταση της πλαγιάς του παρακείμενου λόφου.

Τρίτον, η απόσταση της διάβασης του ποταμού από την πόλη (Ακρόπολη) είναι περίπου όση αναφέρει ο Πολύβιος, δηλαδή είκοσι στάδια.

Τέταρτον, απέναντι ακριβώς από την αρχαία αυτή πόλη, δηλαδή τη Μητρόπολιν κατά τη γνώμη μας, και μετά τη διάβαση του ποταμού Αχελώου, βρίσκεται η αρχαία Κωνώπη, δηλαδή το Αγγελόκαστρο, και μάλιστα σε μικρή σχετικά απόσταση –φαιίνεται καθαρά το χωριό αυτό από τα τείχη της αρχαίας αυτής πόλης, δηλαδή της Μητρόπολης, πάλι κατά τη δική μας γνώμη.

Πέμπτον, ακριβώς απέναντι και σε μικρή σχετικά πάλι απόσταση βρίσκεται η Ιθωρία, από την οποία πέρασε και την οποία κατέστρεψε ο Φίλιππος.

Έκτον, το χωριό Αετός, όπου –κατά αρχαιολογικό λάθος, κατά τη γνώμη μας– τοποθετείται η Μητρόπολις, βρίσκεται προς την αντίθετη κατεύθυνση της πορείας που ακολούθησε ο Φίλιππος. Δηλαδή, ενώ ο Αετός βρίσκεται προς τα βόρεια της Ακαρνανίας, η πορεία του Φιλίππου ήταν προς τα νότια, όπου βρίσκονταν οι Οινιάδες, εκεί όπου, σύμφωνα πάλι με τον Πολύβιο (*Ιστορία*, Δ 65), σταμάτησε για λίγο, την κατέσκαψε εξ ολοκλήρου και κατέστρεψε τα σπίτια της. Επίσης, προς την ίδια κατεύθυνση, την εκ διαμέτρου αντίθετη από εκείνη προς τον Αετό, βρίσκεται και η Καλυδωνία, την οποία επίσης λεηλάτησε ο Φίλιππος.

Και όμως, παρά τα αδιάσιστα αυτά, κατά τη γνώμη μας, ντοκουμέντα, η αρχαία Μητρόπολις της Ακαρνανίας τοποθετείται στον Αετό, η δε αρχαία πόλη που βρίσκεται στο σημερινό χωριό Παλαιομάνια και που –κατά τη δική μας γνώμη– είναι η Μητρόπολις, αποκαλείται από το υπουργείο Πολιτισμού ως ... Σταυρία! (επιστολή προς τον "Οικονομικό Ταχυδρόμο" στις 6 Σεπτεμβρίου 1988).